

TÁJÉKOZTATÓ A FELNŐTTOKTATÁSRÓL

Iskolai rendszerű felnőttoktatás

A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

A felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint. Szakképző iskolában a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás azok számára szervezhető meg, akik még nem rendelkeznek szakképesítéssel.

Az iskolai rendszerű szakképzés felnőttoktatás keretében is folyhat.

A felnőttoktatás keretében folyó szakképzés a részt vevő tanuló sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési forma, amely képzési-szervezési formától függően

- a nappali, az esti, a levelező oktatás munkarendjében
- és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében folyhat.

Tanulói jogviszony

A felnőttoktatásban a felvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. Az iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti.

A felvételt nyert személy az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló diákigazolványra jogosult. A diákigazolvány

- a tanulói, hallgatói jogviszonynak a diákigazolványon jelölt oktatási intézménnyel való fennállását,
- a jogszabályban meghatározott utazási, kulturális és egyéb kedvezmények igénybevételére való jogosultságot,
- a tanulói, hallgatói jogviszony alapján jogszabály szerint járó térítésekre és juttatásokra való jogosultságot,
- a diákigazolványhoz kapcsolódó, állam által nem garantált (kereskedelmi) kedvezményekre való jogosultságot,
- a nemzetközi kedvezményekre való jogosultságot igazolja.

Iskoláztatási támogatásra jogosult a szülő, gondviselő, gyám, a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek (személy) után annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik – a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik – életévét betölti.

A felnőttoktatás keretében folyó iskolai rendszerű szakképzés

Az OKJ meghatározza azokat a szakképesítéseket, amelyek felnőttoktatás keretében

- az esti, a levelező oktatás munkarendjében
- és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében oktathatóak.

A felnőttoktatás keretében folyó szakképzést a szakképzési kerettanterv alapján kell megszervezni. A szakképzési kerettanterv alapján az iskola a pedagógiai program részét képező helyi tantervében és szakmai programjában meghatározza a felnőttoktatás keretében oktatott szakmai tantárgyak óraszámait.

Az OKJ-ban meghatározott körbe tartozó, érettségire épülő szakirányú szakképesítés megszerzése céljából a felnőttoktatás keretében folyó iskolai rendszerű szakképzésbe bekapcsolódhat az is, aki rendelkezik

- a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározottak szerinti szakirányú szakiskolai végzettséggel,
- a szakiskolában szerzett szakképesítéssel betölthető munkakörben szerzett legalább öt éves gyakorlattal és
- az adott szakképesítésben tett mestervizsgával.

A szakmai képzés ingyenessége

Az állam által támogatott iskolai rendszerű szakképzésben – függetlenül az oktatás munkarendjétől – ingyenes

- a tanuló részére az első és második szakképesítésre történő felkészítés keretében az elméleti és a gyakorlati képzés a szakiskolai képzésben
- az első szakképesítés esetén öt,
- a második szakképesítés esetén három tanéven keresztül,
- az érettségi végzettséggel rendelkező tanulók esetén a szakközépiskolai képzésben szakképesítésenként három tanéven keresztül,
- a szakképesítés-ráépülésre történő felkészítés az OKJ-ban előírt képzési időnél egy tanévvel hosszabb ideig,
- a tanuló részére a szakközépiskolában a szakmai érettségire történő felkészítés hat tanéven keresztül,
- a szakiskolai végzettséggel rendelkező tanuló részére a kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítésben három tanév.

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.

A második szakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés csak az első szakképesítés megszerzését követően kezdhető meg.

Harmadik és további szakképesítés támogatása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek.

Nem számít második vagy harmadik szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben szerezhető – a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott körbe tartozó, kapcsolódó – szakképesítés, valamint az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés birtokában, iskolai rendszerű szakképzésben szerzett érettségi végzettséghez kötött szakképesítés.

Az elméleti és gyakorlati képzés szabályai a felnőttoktatási szakképzésben

Óraszámok

- Az elméleti képzés jelenléti óraszámja: Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a nappali rendszerű képzésre meghatározott elméleti óraszám legalább tíz százaléka azzal, hogy az összes kötelező jelenléti óraszám eléri a nemzeti köznevelésről szóló törvényben az esti oktatás munkarendjére meghatározott óraszámot.
- A gyakorlati képzés jelenléti óraszámja: Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám hatvan százaléka, a levelező oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszámja legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám húsz százaléka.

Gyakorlati képzés szervezése

- A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben tanulószerveződés köthető.
- Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felnőttoktatás keretében folyó teljes gyakorlati képzésre is köthető együttműködési megállapodás, azon gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezettel vagy egyéb szervvel, szervezettel, amellyel az adott szakképesítés gyakorlati képzésére tanulószerveződés köthető.

Pénzbeli és egyéb juttatások

A tanulót megillető pénzbeli juttatás összegét a tanulószerveződés tartalmazza

Tanulószerveződés alapján kifizetett tanulói pénzbeli juttatás havi mértékének legkisebb összege annak a szakképzési évfolyamnak az első félévében, amelyben a tanuló tanulószerveződés alapján vesz részt szakképzésben, ha – a szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott elméleti és gyakorlati képzési idő arányát figyelembe véve – a gyakorlati képzési idő eléri

- a nyolcvan százalékot, a hónap első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér (a továbbiakban: minimálbér) tizenöt százalékának 1,3-szerese,
- a hetven százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 1,2-szerese,
- a hatvan százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 1,1-szerese,
- az ötven százalékot, a minimálbér tizenöt százaléka,
- a negyven százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 0,9-szerese,
- a harminc százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 0,8-szerese,
- a húsz százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 0,7-szerese.

Elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre köteles, pénzbeli juttatásának havi mértéke a megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele.

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben – az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló miniszteri rendelet rendelkezései szerinti – kedvezményes étkeztetés, útiköltség-térítés, munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz és kötelező juttatások illetik meg. A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások is adhatók.

Jogsabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény
- 2011. évi CLXXXVII. törvény
- 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet
- 1998. évi LXXXIV. törvény